Vlaams Parlement

stuk **2367** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 20 januari 2014 (2013-2014)

Voorstel van decreet

van de heren Wim Wienen, Filip Dewinter, Johan Deckmyn en Chris Janssens en mevrouw Marijke Dillen

houdende een verbod voor omroeporganisaties op het laten deelnemen van politici aan programma's op televisie en radio andere dan informatieve en duidingsprogramma's

verzendcode: CUL

TOELICHTING

De audiovisuele media hebben een belangrijke invloed op onze samenleving. Dat heeft natuurlijk ook gevolgen voor politici. Terwijl politici in het verleden enkel in een nieuwsuitzending aan bod kwamen en uitgenodigd werden in duidingsprogramma's en informatieve programma's, zijn politici vandaag de dag op radio en televisie alomtegenwoordig.

De jongste jaren duiken politici steeds meer op in ontspannings- en entertainmentprogramma's. Zo traden vooraanstaande politici de voorbije jaren op in soaps, in spelprogramma's, in survivalprogramma's, in zogenaamde infotainmentprogramma's enzovoort.

Los van het feit dat in vele gevallen de politici die aan dergelijke programma's deelnemen, de geloofwaardigheid van de politiek in het algemeen ondermijnen, is er een extra fenomeen, namelijk het feit dat sommige politici dergelijke programma's gebruiken als een gratis imagocampagne. Daarbij komt ook nog dat de lat niet voor iedereen gelijk ligt. Sommige politici nemen bij wijze van spreken constant deel aan dergelijke spelletjes, terwijl andere politici niet de mogelijkheid krijgen om via die spelletjes hun populariteit op te krikken. Zo waren er verscheidene uitspraken van presentatoren en programmamakers die openlijk in de media toegaven dat de VRT zelfs een hele partij en haar vertegenwoordigers van deelname aan spelletjesprogramma's en zogenaamde infotainmentprogramma's uitsluit. Bovendien gaven verschillende mediaspecialisten en politicologen na de Vlaamse parlementsverkiezingen van 7 juni 2009 toe dat deelname van politici aan populaire programma's wel degelijk invloed heeft gehad op de verkiezingsuitslag.

In het verleden hebben al verschillende beleidsmakers gesteld dat er een einde moest komen aan de deelname van politici in louter entertainmentprogramma's. Voormalig minister van Media Geert Bourgeois verwoordde het in oktober 2005 als volgt: "Als de politiek niet meewil, nemen misschien beter anderen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ik doe hier een duidelijke oproep, een uitnodiging aan de zenders: nodig politici uit voor informatieve of zelfs infotainmentprogramma's, maar hou ze alstublieft weg uit loutere entertainmentprogramma's. Als de politiek zich niet wil beschermen tegen verkleutering dan moet de politiek maar beschermd worden tegen zichzelf.".

Recent werd die discussie weer opgerakeld naar aanleiding van het optreden van de eerste minister in een entertainmentprogramma op de RTBF. Blijkbaar bestaat er in ons 'buurland' een totaal andere mentaliteit wat betreft deelname van politici aan programma's anders dan informatie- en duidingsprogramma's. Maar Wallonië staat daar niet alleen in. Ook in andere buurlanden is het niet zo vanzelfsprekend dat politici deelnemen aan programma's die louter entertainment beogen.

Uit recente cijfers van 2012 en 2013 blijkt bovendien duidelijk dat leden-vertegenwoordigers van sommige politieke partijen eerder overbevraagd zijn, terwijl vertegenwoordigers van andere partijen bijna niet of zelfs helemaal niet aan bod komen (schriftelijke vraag nr. 130 van 4 december 2013). Een dergelijke verdeling doet volgens de indieners afbreuk aan de bepalingen inzake neutraliteit van de omroepen, vervat in het decreet betreffende radio-omroep en televisie van 2009.

De indieners hebben ter zake gekozen voor het middel van voorstel van decreet. In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat bijvoorbeeld zelfregulering ter zake bij de

omroepen niet echt mogelijk is, ondanks het feit dat bijvoorbeeld twee omroepen met een soort sperperiode werken in het kader van nakende verkiezingen.

Wim WIENEN

Filip DEWINTER

Johan DECKMYN

Chris JANSSENS

Marijke DILLEN

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:
1° politici: leden van de Federale, de Vlaamse of de Brusselse Regering, leden van de Europese Commissie, leden van de Kamer Van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement, het Vlaams Parlement en het Europees Parlement;
2° informatieve programma's: programma's die het informeren van de kijker of luisteraar tot hoofddoelstelling hebben, met andere woorden programma's die niet als amusementsprogramma of ontspanningsprogramma, maar louter als informatief programma werden geconcipieerd. Voorbeelden van informatieve programma's zijn: nieuws, praatprogramma's die niet als amusementsprogramma werden geconcipieerd, discussieprogramma's;
3° duidingsprogramma's: programma's waarbij verstrekte informatie verder wordt uitgelegd, verklaard, toegelicht of uitgediept of waarbij achtergrondinformatie wordt verstrekt;
4° omroeporganisatie: de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de redactionele verantwoordelijkheid draagt voor de keuze van de inhoud van de omroepdienst en die bepaalt hoe die wordt georganiseerd.

Art. 3. Het is omroeporganisaties niet toegestaan politici uit te nodigen voor en te laten deelnemen aan programma's andere dan informatieve programma's en duidingsprogramma's.

Art. 4. Het is omroeporganisaties niet toegestaan eigen programma's of aangekochte programma's uit te zenden waaraan politici deelnemen met uitzondering van informatieve programma's en duidingsprogramma's.

Art. 5. De Vlaamse Regulator voor de Media is bevoegd voor de handhaving van dit decreet.

Art. 6. Als de algemene kamer van de Vlaamse Regulator voor de Media een overtreding van de bepalingen van dit decreet vaststelt, kan ze aan de omroeporganisatie in kwestie de volgende sancties opleggen:
1° een waarschuwing met het bevel de overtreding stop te zetten;
2° het bevel de uitspraak uit te zenden op het tijdstip en op de wijze die bevolen zijn door de algemene kamer, op kosten van de overtreder. Indien de uitspraak niet wordt uitgezonden op het tijdstip en de wijze zoals die bevolen zijn, kan een administratieve geldboete als vermeld in punt 3° opgelegd worden;
3° een administratieve geldboete tot 25.000 euro.

Wim WIENEN

Filip DEWINTER

Johan DECKMYN

Chris JANSSENS

Marijke DILLEN